

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵ / ۰۴ / ۰۸

یونس نگاه

ترامپ و تخم مرغ؛ قدرت واقعی در دست کوچک‌ها و پرشماران است

ترامپ دوست دارد کارهای کلان کند. او با وضع تعرفه‌های کم‌پیشینه بازار جهان را متلاطم می‌کند، همسایه‌اش کانادا را ایالت پنجاهویکم می‌خواهد و قصد دارد گرینلند و غزه را بخرد. ترامپ در مهم‌ترین منصب سیاسی دنیا نشسته و هوس دارد جهان به دستور او بچرخد. او نمونه افراطی کسانی است که قدرت چیزهای کوچک و پرشمار را نادیده می‌گیرند، و در پی تحقیر و سوء استفاده از آن‌ها هستند. ولی او تنها نیست. جهان همیشه آدم‌های کلان‌کار صاحب قدرت داشته است و امروز نیز در راس شرکت‌ها، دولت‌ها و نهادهای قدرت‌مند هزاران آدم شبیه ترامپ نشسته‌اند. برخی از آنان برای خود ماموریت‌های فوق بشری قابل‌اند، می‌خواهند جهان را دگرگون کنند، و کشورها را به شکل برگشت‌ناپذیر به سمتی که در ذهن دارند بکشانند. در روسیه، کوریای شمالی، ترکیه، ایران و آمریکا این طیف آدم‌ها حکومت می‌کنند. حتی در افغانستان کوچک و عقب‌مانده ما کسی در قندهار غرق در باتلاق عقب‌ماندگی نشسته و از آسمان گز می‌کند. او به قواعد زمینی و خواست‌های بشری مردم افغانستان چون چیزهای بی‌هوده و ناچیز نگاه می‌کند، و آدم‌های خواهان نان و مکتب و آزادی را حقیر می‌پندارد. در تصویری که او از خود در ذهن مردم ساخته، بسیار رویایی‌تر از ترامپ به‌نظر می‌آید، و چوکی عاریتی‌اش را در قندهار ناف زمین چه که ستون آسمان و دین تبلیغ می‌کند.

پشت آن نقاب‌های خودبزرگبینی، اما انسان‌های آسیب‌پذیری نشسته‌اند که مثل همه ما و شما درگیری‌ها و نگرانی‌های واقعی دارند. ملاهیت الله اگرچه آغشته در تخیل جهاد و فتح جهان می‌نماید، اما ساعت‌های طولانی مشغول شمارش، مدیریت و توزیع پول‌هایی است که با هزار حبله و تهدید از کابل به سمت دفتر خود هدایت می‌کند، بسیار نگران نفوذ انتحاری‌های غیرخودی به اقامت‌گاهش است، و بلندپروازی‌های رقیبان خواب از چشم‌اش می‌رباید.

ترامپ نیز علیرغم کلان‌کاری‌ها، بسیار درگیر مسایل روزمره و فشار ناشی از وجود کوچک‌های پرشمار است. در ماه جنوری امسال، زمانی که او همراهی غول‌های سرمایه را به رخ جهان می‌کشید، میلیون‌ها مرغ در سراسر آمریکا دچار انفولونزا شده بودند و در دهلیزهای کاخ سفید، در کنار نام ایلان ماسک و ترامپ و کانادا و گرینلند، قصه مرغ‌ها و تخم مرغ‌ها سر زبان‌ها بود. در فبروری گزارش شده بود که شرکت‌های مرعداری برای جلوگیری از گسترش انفولونزای اخیر، مجبور شده بودند ۱۶۶ میلیون مرغ را بکشند و در نتیجه عرضه تخم مرغ در سراسر کشور برهم خورده بود. تنها در دو ماه اول سال جاری ۳۰ میلیون مرغ تخریب شده بودند. قیمت تخم مرغ که پیش از انفولونزا برای مدت طولانی در سراسر آمریکا ثابت نسبی داشت و درجن کمتر از ۲ دالر بود، نخست در سال ۲۰۲۴ بالای ۳ دالر و در اوج مرگ‌ومیر مرغ‌ها در ماه فبروری امسال مدتی تا ۵.۹ دالر افزایش یافته بود.

این ارقام که به‌تنهایی ناچیزند و مثل خود مرغ کوچک می‌نمایند، به دلیل پرشماری به بحث ملی در سراسر آمریکا بدل شدند و بسیار بیشتر از اسپیس ایکس، تویتر و جابه‌جاشدن صدها میلیارد دالر بین غول‌های اقتصادی آمریکا در کوچه‌ها، خانه‌ها و دکان‌ها مورد بحث قرار گرفتند. ترامپ در همان روزهایی که اروپا را با اعزام معاون‌اش، جی دی ونس، به کنفرانس امنیتی مونیخ تحقیر می‌کرد، و با اعلام تسخیر گرینلند کشور دنمارک را نادیده می‌گرفت، برخی مقامات دیگر دولت‌اش را ماموریت داده بود تا از دنمارک و چند کشور دیگر اروپایی تخم مرغ تقاضا کنند.

امروز بسیار از تأثیر سیاست‌های ترامپ بر جهان صحبت می‌شود، و دوربین‌ها بیش از حد بر غول‌های کلان‌کار تمرکز کرده‌اند. نقش آمریکا، ترامپ و میلیارد‌درهای همکارش بدون شک جهانی و جدی است، اما مسیر تاریخ و وضعیت عمومی آدم‌های یک عصر را غول‌ها نه بلکه کنش و واکنش کوچک‌های پرشمار تعیین می‌کند. مسیر آینده آمریکا را بیش از آن‌که لاف‌ها و دروغ‌های ترامپ مشخص کند، دست‌رخوان چندصد میلیون آمریکایی و تعداد تخم مرغ‌هایی که آنان خریده می‌توانند روشن خواهد کرد. پشت هر تحول بزرگ دست پرشماران است.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني دلیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په خیر و لولی

ضریب‌های اعشاری جامعه

ملاهیبت الله در قندهار در حلقه تعدادی تانک و تفنگ، گروهی از افراد مسلح و مقداری پول دچار توهم نقش تاریخی شده است و به ساکنان کشور چون اتباع نفهم و فاقد توانایی تشخیص خوب و بد می‌بیند. او با امارت‌اش کمر بسته است تا بر چشم و گوش و هوش مردم مهر بزند و این جمعیت چند ده میلیونی را چون موم در قالب رویاهای خود شکل دهد. او به تازگی و برای چندمین بار اعلام کرده که در اجرای فرامین ضدبشری‌اش چنان مستحق و مطمئن است که نه پروای فروپاشی امارت و نه تشویش از دست‌رفتن سرش را دارد. این اطمینان و تکبر، فروپاشی امارت او را تضمین می‌کند و معلوم نیست که سرش تا پایان امارت بر تن خواهد ماند یا خیر. هیچ چیزی جای حمایت مردمی را نمی‌گیرد- مردمی که هر یکی به تنهایی ناتوان و بی‌اهمیت جلوه می‌کنند اما زمانی که میلیونی به حرکت آیند و ناراضی شوند از هر امیر، دولت و حزبی قوی‌ترند.

در تقسیم اوقات صنف نهم مکتب ما مضمون اقتصاد افزوده بودند. معلم اقتصاد گپ‌های زیادی از تولید، مصرف، عرضه و تقاضا می‌گفت و می‌کوشید ما را با معاملات و بازار آشنا سازد. او روزی از اهمیت اعداد اعشاری و ارقام کوچک صحبت کرد، و با نوشتن مثال‌هایی روی تخته توضیح داد که چگونه در معاملات به اعداد کوچک توجه کنیم، به‌خصوص وقتی این اعداد ضریب‌اند. استاد می‌گفت در تبادل اسعار به رقم اعشاری دقت کنید. سیاست و اجتماع نیز همین‌طور است. حاکمانی که به ضریب‌های اعشاری جامعه توجه ندارند و اعداد کوچک را ناچیز می‌پندارند، در انجام ماموریت خود ناکام می‌شوند. مخالفان طالبان، به‌خصوص بازماندگان دوره جمهوری، اگر برای کار سیاسی در افغانستان در جستجوی فرصت تازه‌اند، باید تجارب آن سال‌ها و نتایج فاجعه‌بار بی‌توجهی به رای و اعتماد مردم را جمع‌بندی نمایند، و از نو با اذعان به نقش حیاتی حمایت مردمی به کار آغاز کنند.

آرشیف: نویسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین